

ČASTO KLADENÉ OTÁZKY

Mezinárodní auditorský standard pro audity účetních závěrek méně složitých účetních jednotek

Často kladené otázky byly zpracovány odborným personálem IAASB® (International Auditing and Assurance Standards Board®, Rada pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy).

V prosinci 2023 IAASB vydala *mezinárodní auditorský standard pro audity účetních závěrek méně složitých účetních jednotek* (ISA pro LCE). Standard je účinný pro audity účetních závěrek těchto účetních jednotek sestavených za účetní období začínající 15. prosince 2025 nebo po tomto datu.

Smyslem tohoto materiálu je poskytnout účetním jednotkám podporu při přijímání a implementaci ISA pro LCE. Materiál se proto zabývá záležitostmi relevantními pro aplikaci standardu, které se objevily během jeho vývoje, při osvětové činnosti i během příprav na jeho implementaci. Jedná se o aktualizovanou verzi materiálu původně vydaného v prosinci 2023.

Cílem materiálu je akcentovat, ilustrovat nebo vysvětlit některé aspekty ISA pro LCE a tím napomoci při jeho aplikaci. Materiál nemění ani nenahrazuje žádná ustanovení ISA pro LCE, normativní platnost má jedině text standardu. Seznámení s tímto materiálem nenahrazuje znalost ISA pro LCE. Materiál není vyčerpávající, vždy je třeba vycházet z textu ISA pro LCE. Nejedná se o normativní ani jiný oficiální předpis IAASB.

Obsah

Obecné otázky	Q1–Q6
V čem spočívá přínos ISA pro LCE?	Q7–Q10
Základní koncepty	Q11–Q14
Působnost standardu: Kdo ho může používat?	
Obecné aspekty.....	Q15–Q17
Veřejný sektor.....	Q18
Audit skupiny.....	Q19–Q21
Zákaz používat ISA pro LCE.....	Q22
Kvantitativní limity.....	Q23–Q24
Standard	Q25–Q27
Přechod z ISA pro LCE na jiné standardy	Q28
Další vývoj ISA pro LCE	Q29–Q30
Přijetí a implementace	Q31–Q33

OBECNÉ OTÁZKY

Otázka č. 1: Co je ISA pro LCE?

ISA pro LCE je standard, který vydala IAASB a který upravuje finanční audity méně složitých účetních jednotek. Jedná se o samostatný globální auditorský standard určený speciálně pro menší a méně složité podniky. Je koncipovaný na základě Mezinárodních auditorských standardů (ISA), takže audity prováděné podle něj u subjektů splňujících kvalifikační podmínky poskytují stejnou míru jistoty jako audity podle standardů ISA, a to přiměřenou jistotu. Standard pomůže udržet důvěru ve finanční výkaznictví a podpoří konzistentní uplatňování auditorských standardů u méně složitých účetních jednotek.

Otázka č. 2: Proč je ISA pro LCE potřeba?

Ve světě auditu nejsou všechny podniky stejné, a tudíž ani jejich audity. Audit malé pekárny se velmi liší od auditu velké nadnárodní společnosti. Úkolem IAASB je vydávat ve veřejném zájmu auditorské standardy pokrývající celé spektrum ekonomiky, jak nadnárodní korporace, tak méně složité subjekty.

Menší a méně složité účetní jednotky zásadně přispívají ke světovému hospodářství a připadá na ně velká většina auditů, které se po celém světě provádějí. Standardy ISA ale musí obsahovat i ustanovení řešící stále složitější struktury a transakce. Jejich komplikovanost může pro audity méně složitých účetních jednotek představovat problém, a proto IAASB zpracovala ISA pro LCE.

Otázka č. 3: Odkdy bude ISA pro LCE účinný?

ISA pro LCE je účinný pro audity účetních závěrek méně složitých účetních jednotek sestavených za účetní období začínající 15. prosince 2025 nebo po tomto datu. Lze ho uplatnit i dříve a doporučuje se to.

Otázka č. 4: Je méně složitá účetní jednotka totéž co malý a střední podnik?

IAASB si je vědoma toho, že žádná globální definice pro „malý a střední podnik“ neexistuje a že použití a význam tohoto výrazu se může v různých jurisdikcích lišit. Výraz se často používá, když mluvíme o velikosti subjektu.

IAASB se při práci na ISA pro LCE rozhodla zaměřit na složitost místo na velikost, protože i malá účetní jednotka může být velmi složitá. V praxi však bude nepochybně docházet k významnému překrytí mezi méně složitými účetními jednotkami a malými a středními podniky, protože malý a střední podnik je většinou i méně složitý. ISA pro LCE obsahuje příkladný výčet kvalitativních charakteristických znaků méně složitých účetních jednotek, který auditorovi slouží při rozhodování o tom, zda je správné ISA pro LCE použít (viz kapitola Kvalifikační podmínky ISA pro LCE).

Otázka č. 5: Lze ISA pro LCE použít pro audity účetních jednotek, které používají mezinárodní standard účetního výkaznictví pro malé a střední podniky (IFRS pro MSP)?

To závisí na konkrétních okolnostech dané účetní jednotky. Obecně jsou oba standardy zaměřeny na menší, často méně složité účetní jednotky (viz také předchozí otázka a odpověď), nicméně kritéria pro rozhodování o tom, zda je správné použít jeden nebo druhý standard, se liší. Nezáleží na tom, jaký rámec účetního výkaznictví daná účetní jednotka používá pro sestavení své účetní závěrky. ISA pro LCE lze použít pouze tehdy, když auditor rozhodne, že použití ISA pro LCE je v souladu s kvalifikačními podmínkami.

Otázka č. 6: Je ISA pro LCE součástí Příručky mezinárodních standardů pro řízení kvality, audit, prověrky, ostatní ověřovací zakázky a zakázky na související služby (Handbook of International Quality Management, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements)?

Ano. ISA pro LCE je uveden ve vydání této příručky pro roky 2023–2024.

V ČEM SPOČÍVÁ PŘÍNOS ISA PRO LCE?

Otázka č. 7: Jak ISA pro LCE pomáhá auditorům, kteří provádějí auditní zakázky pro méně složité účetní jednotky?

ISA pro LCE je „širý na míru“ specifickým potřebám auditu méně složitých účetních jednotek. Má intuitivní strukturu, která sleduje průběh auditu, a používá jasný, srozumitelný a stručný jazyk. Díky tomu se v něm auditoři, kteří tento typ zakázek provádějí, snadno orientují.

Všechny složky ISA pro LCE respektují důležitost menších a méně složitých podniků i to, že potřeby jejich auditů jsou odlišné. To neznamená, že jsou menší, jsou prostě odlišné. Tento přístup respektují i návodné informace uvedené ve standardu. Ilustrativní příklady jsou přizpůsobeny méně složitým účetním jednotkám a jsou zestručněny tak, aby zahrnovaly pouze to, co je pro auditora „nezbytné“.

Stručně řečeno, ISA pro LCE pomůže auditorům méně složitých účetních jednotek konzistentně a efektivně provádět vysoce kvalitní audity. Vzhledem k tomu, že mnoho méně složitých účetních jednotek auditují malé a střední auditorské firmy, standard také zohledňuje, co tyto firmy, resp. odborníci potřebují k tomu, aby mohli standard používat.

Otázka č. 8: Proč by naše jurisdikce měla přijmout ISA pro LCE?

ISA pro LCE pomůže zvýšit účinnost a efektivitu auditu méně složitých účetních jednotek a zároveň zachovat jeho vysokou kvalitu. Navíc podpoří konzistentní uplatňování auditorských standardů u těchto účetních jednotek a sníží riziko rozdílů mezi jednotlivými jurisdikcemi tím, že podpoří jednotnost a srovnatelnost na globální úrovni. Standardy ISA a audity prováděné na jejich základě dodávají trhům a investorům potřebnou důvěru pro rozhodování. ISA pro LCE poskytne stejnou důvěru ve finanční výkaznictví menších a méně složitých podniků. Auditoři jeho prostřednictvím získávají přiměřené, relevantní a cílené požadavky a aplikační ustanovení, která lze snadno uplatnit na audity méně složitých účetních jednotek.

Je jasné, že si každá jurisdikce stanoví pro povinný audit účetních závěrek své vlastní limity nebo prahové hodnoty. ISA pro LCE poskytuje potřebnou flexibilitu pro rozšíření požadavků na audit tak, aby se vztahovaly i na méně složité účetní jednotky, resp. pokud už jsou do požadavků zahrnuty, pro jejich povinný či dobrovolný audit podle tohoto standardu.

Otázka č. 9: Snižuje ISA pro LCE kvalitu auditu? Bude audit podle něj vyžadovat méně práce?

ISA pro LCE nesnižuje kvalitu auditu ani nutně neznamená, že s ním bude méně práce. Jedná se o *jiný typ* auditu, nikoli o *menší* audit. Standard pomáhá auditorům zaměřit se na ty aspekty auditu, které jsou relevantní pro méně složité účetní jednotky. Jde o to, aby se provedla správná práce, ve správném množství, ve správných oblastech a aby na ni byly kladeny přiměřené požadavky. Požadavky, které vycházejí ze základních konceptů standardů ISA a jsou úměrné typickému charakteru a okolnostem méně složitých účetních jednotek, podporují konzistentní provádění kvalitních auditorských zakázek v tomto segmentu trhu.

Otázka č. 10: Pokud ISA pro LCE nutně nezkrátí čas strávený auditem, v čem je tedy jeho výhoda?

ISA pro LCE odpovídá potřebám auditu méně složité účetní jednotky. Jeho klíčovou výhodou proto je, že:

- je napsán tak, aby byl jasný, srozumitelný a stručný, bez zbytečných slov, opakování nebo nejednoznačných formulací;
- díky jeho struktuře a délce je snazší se v něm orientovat;
- auditoři si mohou být jistější, že splnili všechny požadavky, protože nemusí číst stránky s ustanoveními, která nejsou pro audit méně složité účetní jednotky relevantní.

Díky těmto klíčovým výhodám mohou auditoři méně složitých účetních jednotek věnovat více času provádění vhodných postupů, které se efektivněji zaměřují na rizika materiálních nesprávností účetní závěrky. Tyto výhody sice mohou vést k úspoře času, nemělo by to být ale obecné očekávání, protože pracovní úsilí auditora závisí na okolnostech každého jednotlivého auditu. ISA pro LCE pomůže auditorům konzistentně a efektivně provádět vysoce kvalitní audity.

ZÁKLADNÍ KONCEPTY**Otázka č. 11: Jakou míru jistoty ISA pro LCE poskytuje?**

ISA pro LCE poskytuje stejnou míru jistoty jako audit provedený podle standardů ISA: tedy přiměřenou jistotu.

Otázka č. 12: Jak může ISA pro LCE poskytnout stejnou míru jistoty jako standardy ISA, když je podstatně kratší?

Míra jistoty u každé auditní zakázky je dána tím, že auditor plánuje a provádí audit tak, aby získal dostatečné a vhodné důkazní informace, které mu umožní snížit auditorské riziko na přijatelnou úroveň. Díky procesu definovanému v ISA pro LCE toho auditor dosáhne způsobem, který je úměrný typickému charakteru a okolnostem auditu méně složité účetní jednotky. Standard je díky své koncepci výrazně kratší než standardy ISA, například:

- požadavky a vysvětlující materiál (Essential Explanatory Material, EEM) v ISA pro LCE jsou navrženy tak, aby odpovídaly typickému charakteru a okolnostem auditu méně složité účetní jednotky, a ty, které se zabývají složitými záležitostmi nebo okolnostmi, byly z ISA pro LCE vypuštěny;
- ISA pro LCE se zaměřuje na výsledek, kterého má auditor naplněním požadavku dosáhnout, požadavky popisují, co musí auditor udělat, aniž by byly zbytečně podrobné a strukturované;
- požadavky v ISA pro LCE jsou napsány tak, aby byly jasné, srozumitelné a stručné, bez zbytečných slov, opakování nebo nejednoznačných formulací.

Přestože některé koncepční faktory vedly k tomu, že je ISA pro LCE výrazně kratší než standardy ISA, jeho požadavky i tak auditorovi umožňují naplnit obecné cíle, které jsou stanoveny v odstavci 1.3.1 ISA pro LCE.

Otázka č. 13: Jak IAASB zajistila, že ISA pro LCE zahrnuje všechny důležité aspekty?

Požadavky ISA pro LCE auditorovi umožňují naplnit obecné cíle, tak jak jsou stanoveny v odstavci 1.3.1 tohoto standardu¹. Při jeho tvorbě IAASB zohlednila tento obecný cíl, přezkoumala všechny požadavky ve standardech ISA a u každého stanovila, zda by měl být zahrnut do ISA pro LCE, upraven nebo vypuštěn. Požadavky, u kterých rozhodla, že budou zahrnuty, byly podle potřeby upraveny tak, aby odpovídaly typickému charakteru a okolnostem auditu méně složité účetní jednotky (podrobnější informace viz [First-Time Implementation Guide](#), příloha 1). IAASB je přesvědčena, že všechny důležité aspekty auditu méně složité účetní jednotky byly do ISA pro LCE zahrnuty.

Otázka č. 14: Zohlednila IAASB při práci na části 10 ISA pro LCE všechny požadavky ISA 600 (revidované znění)?²

IAASB při zpracovávání ISA pro LCE posoudila všechny požadavky ISA 600 (revidované znění) (viz také předchozí otázka a odpověď). Do standardu nebyly zahrnuty požadavky týkající se následujících záležitostí:

- **Zapojení auditora složky:** V části 10 ISA pro LCE nejsou zahrnuty požadavky, které jsou relevantní v případě, že se na auditu účetní závěrky skupiny podílejí auditoři jednotlivých složek, protože kvalifikační podmínky standardu zakazují jeho použití, pokud se na auditu podílejí auditoři složek. Výjimkou jsou případy, kdy se účast auditora složky při auditu skupiny omezuje pouze na auditorské postupy vyžadující fyzickou přítomnost auditora.
- **Složité záležitosti:** Požadavky týkající se složitých záležitostí (např. omezení přístupu k informacím nebo osobám) nejsou v ISA pro LCE zohledněny, protože se jedná o záležitosti, které nejsou uvedeny v soupisu v kvalitativních charakteristických znaků v odstavci A.3 standardu.

PŮSOBNOST STANDARDU: KDO HO MŮŽE POUŽÍVAT?

Viz též [Authority Supplemental Guidance](#)

Obecné aspekty**Otázka č. 15: Kdy lze ISA pro LCE použít?**

Rozhodující pro použití tohoto standardu je *charakter* účetní jednotky. Jsou její obchodní aktivity, organizační a vlastnická struktura, finanční funkce, informační technologie, účetnictví a finanční výkaznictví *méně složité*? Je standard platný v dané jurisdikci? Povoluje vaše firma jeho použití? Pokud ano, standard lze pravděpodobně použít.

¹ V odstavci 1.3.1. ISA pro LCE se uvádí: Auditor má při provádění auditu účetní závěrky v souladu s ISA pro LCE následující obecné cíle:

- získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje materiální nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou, aby mohl vydat výrok o tom, zda je ve všech materiálních ohledech sestavena v souladu s příslušným rámcem účetního výkaznictví;
- v souladu se svými zjištěními vydat zprávu auditora k účetní závěrce a poskytnout další informace vyžadované tímto standardem.

² ISA 600 (revidované znění), *Specifické aspekty auditů účetních závěrek skupiny (včetně prací provedených auditory složek)*

ISA pro LCE není možné použít, jestliže je auditovaná účetní jednotka společností registrovanou na veřejném trhu nebo pokud vykazuje znaky subjektů veřejného zájmu.

ISA pro LCE lze při splnění příslušných podmínek použít i při provádění auditů účetních závěrek skupiny. Skupina a účetní nebo organizační jednotky, které ji tvoří, jsou hodnoceny podle stejných kritérií, která jsou uvedena výše, včetně kvalitativních charakteristických znaků, ale v kontextu skupiny. Nicméně struktura skupiny, přístup k informacím a pracovníkům skupiny ani konsolidační proces nesmí být složitý. Použití ISA pro LCE je naopak zakázáno, pokud se na auditu skupiny podílejí auditoři složek, s výjimkou případů, kdy se účast auditora složky omezuje pouze na auditorské postupy vyžadující fyzickou přítomnost auditora (jako je např. fyzická inventura nebo inspekce majetku či dokumentace).

ISA pro LCE obsahuje konkrétní podmínky specifikující, kdy ho může auditor použít. Jsou uvedeny v části Kvalifikační podmínky ISA pro LCE a jedná se o výslovné zákazy, kvalitativní charakteristické znaky a kvantitativní limity.

Otázka č. 16: Co by mohlo bránit použití ISA pro LCE pro mou konkrétní zakázku?

Existují tři možné překážky, které by mohly bránit použití standardu:

1. Vaše jurisdikce standard nepřijala nebo jeho používání zakazuje.
2. Vaše firma nepřijala zásady ani postupy pro používání standardu (např. metodiku) nebo jeho používání zakazuje.
3. Účetní jednotka, kterou auditujete, není méně složitá podle kvalifikačních podmínek ISA pro LCE.

Otázka č. 17: Zákonodárny orgán v mé jurisdikci dosud ISA pro LCE nepřijal. Může ho moje firma implementovat a používat ve svých zakázkách?

Vaše firma nemůže ISA pro LCE používat, pokud právní předpis jeho používání zakazuje nebo stanoví, že pro audit účetní závěrky se použijí jiné auditorské standardy než ISA pro LCE (viz odstavec A1(a) ISA pro LCE).

Veřejný sektor

Otázka č. 18: Lze ISA pro LCE používat pro auditní zakázky ve veřejném sektoru?

ISA pro LCE lze používat pro auditní zakázky ve veřejném sektoru. V předmluvě k ISA pro LCE (viz odstavce P.18–P.21) se uvádí, že standard platí i pro zakázky ve veřejném sektoru. Předmluva ale upozorňuje na to, že povinnosti auditora ve veřejném sektoru mohou být ovlivněny mandátem auditu nebo specifickými úkoly účetních jednotek ve veřejném sektoru, které jsou dány právním předpisem nebo jinou pravomocí (např. ministerskými vyhláškami, požadavky vládní politiky nebo usneseními zákonodárného orgánu), a že povinnosti vyplývající z těchto předpisů mohou být širší, než je audit účetní závěrky v souladu s ISA pro LCE. Dále předmluva upozorňuje na fakt, že tyto širší povinnosti nejsou tímto standardem upraveny a že mohou být upraveny v předpisech vydávaných Mezinárodní organizací nejvyšších kontrolních institucí (International Organization of Supreme Audit Institutions) nebo orgány vydávajícími národní standardy, případně v materiálech vydávaných úřady pro audit ve veřejném sektoru.

Audit skupiny

Otázka č. 19: Předpokládejme, že konkrétní jurisdikce přijala ISA pro LCE a pravidla a postupy auditorské firmy jeho použití umožňují. Mohly by se i tak vyskytnout okolnosti, kdy by nebylo vhodné ISA pro LCE použít pro audit skupiny?

Ano. Jestliže vykazující účetní jednotka, která sestavuje účetní závěrku skupiny, nebo kterákoli účetní či organizační jednotka (např. dceřiné společnosti), která je součástí skupiny, není méně složitou účetní jednotkou v souladu s kvalifikačními podmínkami ISA pro LCE, není správné použít standard pro audit skupiny (viz odstavce A.1(d)(i) a A.3 ISA pro LCE). Navíc i když všechny účetní a organizační jednotky tvořící skupinu jsou méně složitými účetními jednotkami, ale auditor skupiny rozhodne, že na provádění auditorských prací u jedné nebo více složek se bude podílet auditor složky (s výjimkou případů, kdy se účast auditora složky omezuje pouze na auditorské postupy vyžadující fyzickou přítomnost auditora), nelze ISA pro LCE pro audit skupiny použít (viz odstavec A.1(d)(ii) ISA pro LCE).

Otázka č. 20: Když dceřiná společnost splňuje požadavky stanovené kvalifikačními podmínkami ISA pro LCE, může auditor provést její audit (vyžadovaný zákonnými či regulačními důvody nebo z jiných důvodů) v souladu s ISA pro LCE?

Ano. Auditor dceřiné společnosti může použít ISA pro LCE, protože takový audit je samostatnou zakázkou nesouvisející s auditem skupiny (tj. v podstatě se provádějí dva audity: jeden na účetní závěrce skupiny, za který je odpovědný auditor skupiny, a druhý na účetní závěrce dceřiné společnosti, jehož provedením byl pověřen auditor dceřiné společnosti).

Auditor skupiny je povinen pro účely auditu skupiny určit složky, na kterých budou provedeny auditní práce, a zdroje potřebné k jejich provedení (viz též otázka 21 a odpověď na ni).

Otázka č. 21: Pokud auditor složky provádí, resp. provedl audit její účetní závěrky (vyžadovaný zákonnými či regulačními důvody nebo z jiných důvodů) v souladu s ISA pro LCE, může auditor skupiny (provádějící audit v souladu se standardy ISA) použít auditorské práce provedené auditorem složky pro účely auditu skupiny?

Auditor složky obvykle provádí audit její účetní závěrky (vyžadovaný zákonnými či regulačními důvody nebo z jiných důvodů) hlavně v případě, že je složka právníkou osobou. Pokud auditor složky provádí nebo již provedl audit účetní závěrky složky v souladu s ISA pro LCE, auditor skupiny bude pravděpodobně moci využít auditorské práce provedené na účetní závěrce složky, pokud má jistotu, že jsou vhodné pro účely auditu skupiny. Auditor složky může navíc práce provedené na účetní závěrce složky upravit tak, aby splňovaly i potřeby auditora skupiny.

Protože auditor skupiny provádí audit její účetní závěrky v souladu se standardy ISA, platí ISA 600 (revidované znění), který stanoví, že všichni auditoři složek podílející se na auditu skupiny jsou členy auditorského týmu provádějícího zakázku, a proto podléhají řízení a dohledu auditora skupiny, který kontroluje jejich práci. Auditor skupiny také nakonec vyhodnotí, zda byly na základě provedených auditorských postupů, včetně prací provedených auditory složek, získány dostatečné a vhodné důkazní informace, které mu umožní vydat výrok auditora skupiny v souladu se standardy ISA.

Zákaz používat ISA pro LCE

Otázka č. 22: V odstavci A.2 se uvádí, že legislativní nebo regulační orgány či příslušné místní orgány vydávající standardy mohou kategorie účetních jednotek vymezené v odstavci A.1.(c) modifikovat, ale žádnou z nich nemohou zrušit. Znamená to, že pokud místní regulační orgán schválí použití ISA pro LCE pro audit bank, mohou auditoři v dané jurisdikci tento standard používat pro audit bank, i když banky přijímají vklady od veřejnosti?

Účetní jednotka, mezi jejíž hlavní funkce patří přijímání vkladů od veřejnosti, spadá do kategorie uvedené v odstavci A.1.(c)(i) ISA pro LCE. Podle odstavce A.2 lze tuto kategorii modifikovat, ale nelze ji zrušit. Regulační orgán proto nemůže povolit používání ISA pro LCE pro audit bank ve své jurisdikci zrušením této kategorie uvedené v odstavci A.1.(c)(i). Ve vysvětlujícím materiálu k bodu A.2 se uvádí, že kategorii uvedenou v bodě A.1.(c) lze modifikovat specifikováním konkrétních podskupin v rámci dané kategorie, které mohou ISA pro LCE používat. Regulátor tedy může například upravit odstavec A.1.(c)(i) tak, že ISA pro LCE mohou používat určité banky, které jsou méně složité.

Kvantitativní limity

Otázka č. 23: Musí jurisdikce při definování kvalifikačních podmínek ISA pro LCE stanovit kvantitativní limity?

Nelze říct, že složitost vždy přímo souvisí s velikostí účetní jednotky či jejími aktivitami. Často se ale zvyšuje s rostoucími klíčovými kvantitativními ukazateli. ISA pro LCE (viz odstavec A.4.) proto předpokládá, že legislativní nebo regulační orgány či příslušné místní orgány vydávající standardy stanoví kvantitativní limity pro používání standardu ve svých jurisdikcích. Podrobnější informace viz odstavce 45–49 [Authority Supplemental Guidance](#).

IAASB se domnívá, že kvantitativní limity pomohou auditorům lépe porozumět působnosti ISA pro LCE a přispějí k jeho konzistentnímu a správnému používání. Navíc mohou sloužit jako pojistka omezující rozsah subjektů, které by mohly patřit do působnosti standardu.

Otázka č. 24: Může IAASB uvést příklady kvantitativních limitů?

IAASB žádné kvantitativní limity nestanovila, protože se mohou jurisdikci od jurisdikce výrazně lišit. Podrobnější návod, jak určit kvantitativní limity, je uveden v příručce [Authority Supplemental Guidance](#) (viz odstavce 45–49).

V příručce [Authority Supplemental Guidance](#) se mimo jiné uvádí, že při určování kvantitativních limitů mohou legislativní nebo regulační orgány či příslušné místní orgány vydávající standardy zvážit kritéria, která se běžně používají pro jiné účely, například:

- výnosy
- čistá aktiva
- celková aktiva
- počet zaměstnanců

Příručka [Authority Supplemental Guidance](#) také uvádí, že legislativní nebo regulační orgány či příslušné místní orgány vydávající standardy mohou zohlednit stávající definice „mikro“ nebo „malých“ subjektů

používané v jejich jurisdikci. I když tyto definice nebo limity mohou sloužit různým jiným účelům (například pro udělování dotací či státní pomoci nebo pro účely regulace), mohou být vhodnými příkladem toho, co lze v dané jurisdikci považovat za „malé“. Kvalifikační podmínky ISA pro LCE uvádějí dva příklady existujících definic, resp. kvantitativních limitů vyvinutých pro jiné účely, které po úpravě zohledňující ekonomické a jiné okolnosti dané jurisdikce mohou sloužit jako kritérium správného použití ISA pro LCE.

STANDARD

Viz též [the First-Time Implementation Guide](#)

Otázka č. 25: Existují nějaké fáze auditu, v nichž se požadavky ISA pro LCE liší od požadavků standardů ISA?

Hlavní rozdíly mezi standardy ISA a ISA pro LCE jsou popsány v příloze 1 příručky [First-Time Implementation Guide](#). Jednou z oblastí, kde existuje několik klíčových rozdílů mezi standardy ISA a ISA pro LCE, je identifikace a vyhodnocení rizik (viz část 6 ISA pro LCE). Kromě těchto klíčových rozdílů bylo provedeno i několik dalších změn, aby část 6 lépe odpovídala typickému charakteru a okolnostem auditu méně složitých účetních jednotek. Například:

- identifikace a vyhodnocení rizik materiální nesprávnosti byly spojeny do jednoho požadavku;
- tento požadavek byl navíc spojen s požadavkem týkajícím se určení relevantních tvrzení a souvisejících významných skupin transakcí, zůstatků účtů a vysvětlujících a popisných informací.

Otázka č. 26: Může auditor podle ISA pro LCE společně vyhodnocovat přirozené a kontrolní riziko?

Ne. ISA pro LCE vyžaduje, aby auditor vyhodnotil zvláště přirozené riziko a zvláště kontrolní riziko. Viz odstavce 6.4.1 (b)(ii) a 6.4.7. ISA pro LCE.

Otázka č. 27: Vztahují se na ISA pro LCE mezinárodní standardy pro řízení kvality (ISQM)?

Ano, ISA pro LCE vychází z předpokladu, že se auditorská firma řídí buď ISQM 1³, nebo předpisy daného státu, které jsou minimálně stejně náročné. Viz odstavce P.1 a 1.2.2. ISA pro LCE.

³ Mezinárodní standard pro řízení kvality ISQM 1, *Řízení kvality u firem provádějících auditu nebo prověrky účetních závěrek, ostatní ověřovací zakázky či zakázky na související služby ISQM 1*

PŘECHOD Z ISA PRO LCE NA JINÉ STANDARDY

Viz též [First-Time Implementation Guide](#)

Otázka č. 28: Existují nějaká návodná ustanovení pro odborníky, jak zvládnout přechod z ISA pro LCE na jiné standardy, když se zvýší složitost auditované účetní jednotky?

Respondenti, kteří předložili svoje připomínky k pracovnímu návrhu ([Exposure Draft](#)) ISA pro LCE, měli obavy o to, jak to bude s případným přechodem z ISA pro LCE na jiné standardy. IAASB se v této souvislosti zabývala situací, kdy se vyskytne nějaká jedna oblast složitosti, která nebude mít rozsáhlý dopad na složitost účetní jednotky jako celku, a kdy s výjimkou této jedné oblasti může být stále vhodné použít ISA pro LCE. Podle IAASB jsou nejčastější takovou potenciální oblastí účetní odhady. Jeden nebo několik složitých účetních odhadů nemusí nutně znamenat, že účetní jednotka je celá složitá. IAASB proto aktualizovala kvalifikační podmínky ISA pro LCE týkající se účetních odhadů v účetní závěrce a doplnila do standardu požadavky týkající se složitějších účetních odhadů. Díky těmto změnám bude přechod z ISA pro LCE na jiné standardy méně pravděpodobný. Viz též [Basis for Conclusions](#) (odstavce 32–34, 43–44, 51–54, 117 a 123).

Přechod v průběhu zakázky

Pokyny pro případ, že auditor potřebuje přejít z ISA pro LCE na jiné auditorské standardy během zakázky, jsou uvedeny v příručce [First-Time Implementation Guide](#). Příručka mimo jiné uvádí, že postupy, které bude muset auditor provést, se budou lišit v závislosti na skutečnostech a okolnostech auditní zakázky. Auditor obecně musí:

- změnit podmínky zakázky, například vydat aktualizovaný smluvní dopis;
- aktualizovat/doplnit komunikaci s vedením nebo osobami pověřenými správou a řízením;
- posoudit, zda bylo v plánovací fázi auditu provedeno dostatečné množství práce;
- zvážit, zda je nutné provést nějaké další auditorské postupy na počátečních zůstatcích;
- posoudit dostatečnost a vhodnost již provedených prací;
- navrhnout a provést další auditorské postupy nutné pro splnění všech příslušných požadavků standardů ISA (nebo požadavků jiných příslušných auditorských standardů) a zpracovat příslušnou dokumentaci;
- provést další kroky, které považuje za nezbytné k dosažení cílů standardů ISA (nebo požadavků jiných příslušných auditorských standardů) nebo k plnění povinností vyplývajících z firemních pravidel či postupů.

Přechod po skončení zakázky za předchozí rok

Situaci, kdy auditor musí přejít na standardy ISA po skončení zakázky za předchozí rok (tj. ISA pro LCE byl použit pro předchozí období a standardy ISA musí být použity pro běžné období), upravuje jednak ISA 510⁴,

⁴ ISA 510, *První auditní zakázka – počáteční zůstatky*

který se týká první auditní zakázky, a jednak ISA 710⁵, který se zabývá srovnávacími informacemi. Oba tyto standardy obsahují příslušné požadavky na auditorské postupy, které je nutné provést, a související vysvětlující ustanovení. Pokud jde o zprávu auditora, jestliže účetní závěrka obsahuje srovnávací údaje nebo srovnávací účetní závěrku a tato účetní závěrka za předchozí účetní období byla ověřena podle jiného auditorského standardu (standardů), auditor není povinen uvést ve své zprávě informace o tomto standardu (standardech). Nicméně může do své zprávy zahrnout odstavec o jiných skutečnostech, ve kterém zdůrazní, že předchozí účetní období bylo ověřeno podle jiného auditorského standardu.

DALŠÍ VÝVOJ ISA PRO LCE

Otázka č. 29: Jak bude vypadat další vývoj ISA pro LCE?

IAASB hodlá novelizovat ISA pro LCE tak, aby reflektoval budoucí změny v auditním prostředí, a zastává názor, že standard musí zůstat aktuální a v co největší míře být v souladu se standardy ISA. Vnímá ISA pro LCE jako alternativu ke standardům ISA, která byla navržena tak, aby byla přiměřená typickému charakteru a okolnostem auditu méně složitých účetních jednotek. Proto se rozhodla promítnout do něj revize standardů ISA. Aby se předešlo nutnosti projednávat stejné otázky dvakrát (při revizi příslušného standardu ISA a při revizi ISA pro LCE), zahájí práce na revizi ISA pro LCE vždy až po dokončení projektu týkajícího se standardů ISA. Datum účinnosti revidovaného ISA pro LCE tak bude pravděpodobně nejméně o rok pozdější než datum účinnosti revidovaného, resp. nového standardu ISA. To poskytne zúčastněným stranám, které ISA pro LCE používají, více času na přípravu na změny. Při revizi ISA pro LCE bude IAASB zohledňovat koncepční principy ISA pro LCE.

Po účinnosti ISA pro LCE, tj. po 15. prosinci 2025, bude následovat minimálně tříleté počáteční období stability. Případné budoucí revize standardu ISA pro LCE tedy nenabudou účinnosti dříve než 15. prosince 2028. Toto počáteční období stability poskytne zúčastněným stranám čas na přijetí a implementaci standardu bez jakýchkoli jeho novelizací. Viz též příručka [First-Time Implementation Guide](#).

Otázka č. 30: Jak můžeme – s ohledem na jedinečné výzvy, kterým čelí méně složitých účetních jednotek – zajistit, že si ISA pro LCE nejen udrží relevantnost, ale bude i proaktivně reagovat na měnící se prostředí, zejména s ohledem na nejmodernější technologie a měnící se obchodní modely?

Jak je uvedeno výše, IAASB hodlá novelizovat ISA pro LCE tak, aby reflektoval změny v auditním prostředí, a to včetně změn způsobených novými technologiemi a měnícími se obchodními modely.

PŘIJETÍ A IMPLEMENTACE

Otázka č. 31: Jakou implementační podporu IAASB poskytuje?

Kromě ISA pro LCE a tohoto materiálu (Často kladené otázky) byly publikovány níže uvedené materiály, jejichž cílem je podpořit přijetí a implementaci nového standardu:

⁵ ISA 710, *Srovnávací informace – srovnávací údaje a srovnávací účetní závěrka*

[Basis for Conclusions;](#)

[Fact sheet;](#)

[First-Time Implementation Guide;](#)

[Authority of the Standard Supplemental Guidance;](#)

[Auditor Reporting Supplemental Guidance;](#)

[Adoption Guide;](#)

[Overview presentation deck;](#)

[Video series “Navigating the ISA pro LCE”;](#)

[Global Webinar.](#)

Všechny tyto materiály jsou zveřejněny na webových stránkách IAASB: iaasb.org/ISAforLCE

Otázka č. 32: Plánuje IAASB zveřejnit dokument, který „namapuje“ požadavky ISA pro LCE na požadavky standardů ISA (tj. „mapovací dokument“)?

IAASB vydala tyto „mapovací dokumenty“ ([mapping documents](#)) po zveřejnění pracovního návrhu ([Exposure Draft](#)) ISA pro LCE. Tyto dokumenty ilustrují, jak byly, resp. nebyly požadavky standardů ISA začleněny do návrhu ISA pro LCE. Jejich cílem bylo pomoci respondentům pracovního návrhu, aby lépe porozuměli požadavkům ISA pro LCE a mohli efektivněji zpracovat své připomínky k pracovnímu návrhu nového standardu. Vzhledem k tomu, že už byl zveřejněn finální ISA pro LCE, bylo rozhodnuto, že takový mapovací dokument není potřeba, protože ISA pro LCE funguje jako samostatný standard.

Nejdůležitější rozdíly mezi ISA pro LCE a standardy ISA jsou uvedeny v příručce [First-Time Implementation Guide](#) (viz příloha 1 příručky [First-Time Implementation Guide](#)).

Otázka č. 33: Existují nějaké ilustrativní příklady, které by auditorům pomohly implementovat ISA pro LCE?

ISA pro LCE obsahuje následující ilustrativní příklady:

- Ilustrativní smluvní dopis (příloha 2 ISA pro LCE)
- Ilustrativní písemné prohlášení vedení (příloha 7 ISA pro LCE)
- Zpráva auditora (část 9.4 ISA pro LCE)

Další příklady zpráv auditora pro specifické situace, např. pro výrok s výhradou, jsou uvedeny v příručce [Auditor Reporting Supplemental Guidance](#).

